

Dignifiquem el nomenclàtor

Finalment, es van celebrar les jornades sobre el nomenclàtor organitzades per l'Ajuntament de Sabadell. Un exercici dialèctic necessari per avançar en el procés que ha d'establir els criteris per a revisar els noms dels carrers i places de Sabadell. Procés interromput fa un any arran d'un desventurat episodi impulsat des del partidisme més mesquí.

Val a dir que els nomenclàtors no reflecteixen un determinat relat de la història sinó que, junt als noms d'edificis públics, monuments, etc., evoquen bona part de la memòria col·lectiva d'una ciutat o poble. D'altra banda la inclusió o exclusió dels noms del nomenclàtor no es produeix de manera espontània o neutre, sinó en funció de quin imaginari vol fixar el poder de torn.

Amb la definició d'aquest imaginari, d'aquesta memòria col·lectiva, es volen consolidar determinats personatges, esdeveniments o dates carregades de significat i de contingut ideològic, amb l'objectiu que perdurin en el temps, d'evitar el seu oblit. Però la configuració d'una memòria col·lectiva és també un mecanisme emprat pel poder per tal de legitimar-se. Així un determinat nom que s'evoca contínuament al llarg del temps acaba per normalitzar-se i per esvaïr el seu significat negatiu, si és el cas.

A Sabadell el nomenclàtor també ha anat canviant en funció del règim polític que ostentava el poder i, de manera resumida, ha sofert quatre grans canvis. Durant la Dictadura de Primo de Rivera; amb l'arribada de la II República; durant la dictadura franquista i amb la restitució de la democràcia. L'any 1985 els noms de carrers i places es van normalitzar lingüísticament al català i es van substituir les principals referències de l'il·legítim règim franquista.

Tot i aquell important treball, la restitució democràtica del nomenclàtor va quedar curta i 33 anys després molts carrers encara evoquen noms de personatges franquistes, genocides, esclavistes i altres de dubtós mèrit perquè siguin recordats públicament. La Llei de la Memòria Històrica de 2007 indica que les administracions públiques retiraran els símbols i els monuments públics que commemorin l'exaltació personal o col·lectiva de l'aixecament militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura.

Cal doncs eliminar sense gaires dilacions les referències al període de la dictadura de Franco, com la de l'alcalde JM Marcet -?franquista rematat?, falangista i admirador del nazisme- que encarna l'etapa més tràgica i fosca de la nostra història. També la d'aquells personatges que, tot i ser menys rellevants, van tenir per voluntat pròpia un paper destacat durant la dictadura franquista: Antoni Llonch, Feliu Pla, etc.

Però, per a dignificar el nomenclàtor cal anar més enllà i substituir també els personatges que el seu únic mèrit va ser formar part de règims dictatorials i antidemocràtics com la Dictadura de Primo de Rivera: Alfonso Sala, Antoni Cusidó, Josep Comes, etc. o que van encapçalar matances en nom d'un imperi depredador.

Considerem ètic mantenir carrers que rememoren genocides de milers d'indis com Pizarro o Diego de Almagro? O de qui va bombardejar Barcelona i va reprimir l'any 1843 la revolta popular a Sabadell com Zurbano? O de qui es va enriquir gràcies al tràfic d'esclaus i de negres com el Marquès de Comillas? O homenatjar individus que no van tenir res a veure amb Sabadell com Vázquez de Mella i que el principal mèrit va ser propugnar els seus ideals: Tradició, Catolicisme, Monarquia i *Unidad de la Patria española*?

És essencial una revisió amplia del nomenclàtor amb tot el rigor i la transparència necessària, però absolutament decidida, sense més contemporització. Una revisió que, a més de substituir aquells noms immerescuts, compensi els actuals desequilibris de gènere, de laïcitat i de referències

culturals pròpies, prioritzant els referents locals, els nacionals i els universals.

Cal en definitiva avançar vers un nomenclàtor on els ciutadans de Sabadell ens hi puguem identificar amb absoluta dignitat. En el que, a més dels topònims i fets propis, s'emanin valors universals com l'ètica, la democràcia, la justícia social i la solidaritat.